Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

Uw kenmerk		Ons kenmerk	U22-001848	Datum
Uw brief		Beh. door		Doorkiesnr.
Onderwerp:	Aanbiedingsbrief behorend bij raadsvoorstel RVB22-0017	Cluster	R&E/Wonen & Leven,	Bijlage(n)

Beste leden en burgerleden,

De kwaliteit van besluitvorming is afhankelijk van het gelopen proces en de beschikbare informatie. Elk proces leidt tot leerpunten voor de toekomst. Ook nu zijn deze twee stellingen van toepassing. In een continu lerende organisatie is er altijd ruimte om te verbeteren. Wij zijn dan ook blij om te zien dat de extra tijd maximaal is benut en dat er nieuwe inzichten naar voren zijn gebracht. Waar eerst in het totale poldergebied het zwaartepunt in het midden en het zuiden lag, is nu ook het noorden volwaardig bij het proces betrokken. Daardoor is er balans in het beeld gekomen. Deze nieuwe inzichten leiden tot een nieuw voorstel. Wij vragen u daarom om het raadsvoorstel RVB21-0091 aan ons terug te geven en het nieuwe raadsvoorstel RVB22-0017 daarvoor in de plaats te stellen. In deze brief lichten wij toe hoe het afgelopen proces is verlopen en hoe wij tot het nieuwe voorstel zijn gekomen. U heeft nu alle benodigde informatie tot uw beschikking om tot een keuze te kunnen komen.

Chronologie van het proces

24-12-2021	Verspreiden omgevingsbrief over keuze BOZ-1 en behandeling raadsvoorstel 11-01-2022;
11-01-2022	Beeldvormende vergadering met insprekers uit de noordelijke buurtschappen;
21-01-2022	Overleg tussen afvaardiging fractievoorzitters en College over uitstellen besluitvorming, het houden van extra dialoogronden met noordelijke buurtschappen en het uitvoeren van een onafhankelijk onderzoek naar locatie 4b;
26-01-2022	Commissie Ruimte, Duurzaamheid en Economie. Naar aanleiding van het overleg en meerdere beantwoordingsbrieven, besloten tot uitstellen van de besluitvorming naar 10 maart;
28-01-2022	Verspreiden uitnodiging nieuwe dialoogronden aan de noordelijke buurtschappen door TenneT. Verspreiding alleen in het gebied aan diegenen die eerder (in maart 2021) geen uitnodiging hebben ontvangen.
04-02-2022	Verspreiden omgevingsbrief over stand van zaken proces;
07-02-2022	Bijeenkomst op locatie tussen portefeuillehouder en afvaardiging bewoners noordelijke buurtschappen;
09-02-2022	Eerste extra digitale dialoogronde met de noordelijke buurtschappen;
10-02-2022	Tweede extra dialoogronde met de noordelijke buurtschappen;
15-02-2022	Verspreiden uitnodiging voor presentatie onderzoek locatie 4b;
23-02-2022	Presentatie uitkomsten onafhankelijk onderzoek naar locatie BOZ-4b, onderzoek tevens aan de raad verzonden;
24-02-2022	Aangepast raadsvoorstel met nieuwe voorkeurslocatie BOZ-2 aangeboden aan de raad.

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal

De extra dialoogronden

De noordelijke buurtschappen voelden zich overvallen door het voorstel om de noordelijke locatie BOZ-01 als voorkeurslocatie aan te wijzen. Zij zijn er altijd vanuit gegaan dat een keuze nabij het bedrijventerrein zo vanzelfsprekend was, dat zij in het stadium van de beginnende dialoogronden niet hoefden te reageren. De noordelijke locaties waren toen nog niet in beeld. Daarom hebben de noordelijke buurtschappen destijds (maart 2021) wel een informatiebrief, maar niet de uitnodigingsbrief ontvangen die aan het midden en zuiden van de polder is verstuurd. Toen de noordelijke locaties wel in beeld kwamen, hadden zij alsnog een uitnodiging moeten ontvangen. Om deze situatie weer in balans te brengen heeft TenneT twee aanvullende dialoogronden gehouden met alleen de noordelijke buurtschappen. Tijdens de twee dialoogronden zijn meerdere punten door de deelnemers naar voren gebracht waarvan wij er hier drie uitlichten:

1. Toetsing aan de structuurvisie, zoekgebied bedrijvigheid zuidwestelijk deel Auvergnepolder
2. Extra dialoogronden zijn geen vervanging voor het eerder gevoerde dialoogproces (werkateliers)
3. Bezorging van brieven in het gebied van de noordelijke buurtschappen.

Ad 1: Toetsing aan de structuurvisie, zoekgebied bedrijvigheid zuidwestelijk deel Auvergnepolder

Afbeelding 1: Uitsnede kaart structuurvisie met daarin BOZ-4

Vanuit de omwonenden is naar voren gebracht dat nieuwe initiatieven mede getoetst moeten worden aan de Structuurvisie. Zij doelen dan met name op het feit dat het zuidwestelijke deel van de Auvergnepolder benoemd is als “zoekgebied voor bedrijvigheid (lange termijn)”. Zie het met bolletjes gearceerde gebied in afbeelding 1. Zij voeren aan dat locatie BOZ-4 een logische keuze is gezien deze aanduiding. Tevens vinden zij dat een locatie die nabij industrie ligt een betere optie is dan één die daar verder vanaf en in open agrarisch- en niet stedelijk gebied ligt.

Vanuit de omwonenden (met name de noordelijke buurtschappen) gezien is het begrijpelijk dat zij een ligging van locatie BOZ-4 nabij een industriegebied, beoordelen als behorend bij dat gebied. Ook is het begrijpelijk dat de omwonenden het zuidwestelijke gebied van de Auvergnepolder aanmerken als gebied voor toekomstige uitbreiding van industrie. Het gebied is immers in de structuurvisie opgenomen als zoekgebied. In paragraaf 4.4 onder ad d) van het Ruimtelijke afwegingskader wordt uitgelegd hoe hiermee is omgegaan.

Samengevat zijn er geen concrete plannen om dit gebied te ontwikkelen. Het enige concrete is, dat het gebied is aangewezen als strategische reserve in de Programmering bedrijventerreinen Brabantse Wal. Op afbeelding 1 is weergegeven dat BOZ-4 buiten de gearceerde zone ligt. De invulling van de polder is nog verre van zeker. Daarom dient bij de keuze voor de locatie uitgegaan te worden van de bestaande situatie. Landschappelijk gezien ligt BOZ-4 meer als een eiland in de polder. Dit effect wordt versterkt doordat de openheid ter plaatse wordt benadrukt door de sterk beleefbare randen (dijk, windmolens, Lange Water). Zowel de beleidsmatige als de landschappelijke aansluiting is objectief gezien dan ook niet te verantwoorden.

Ad 2) Extra dialoogronden zijn geen vervanging voor het eerdere gevoerde dialoogproces (werkateliers)
Bij de deelnemers overheerst het gevoel dat nu zij wel betrokken worden bij het proces maar deze extra dialoogronden geen vervanging zijn voor de drie eerder door TenneT gehouden werkateliers. Hierbij geven ze aan dat dit deels komt doordat er heel veel moet gebeuren in heel weinig tijd in verband met de druk die ligt op de besluitvorming op 10 maart. Ook geven ze aan dat zij tijdens het proces zelf andere zoeklocaties hadden kunnen inbrengen of de ingebrachte noordelijke locaties hadden kunnen blokkeren. De deelnemers geven de voorkeur aan het opnieuw voeren van het proces. Dan pas hebben ze het gevoel dat zij volwaardig betrokken zijn.

Wij begrijpen dit gevoel van de omwonenden. Wij worden echter ook geconfronteerd met de urgentie van de uitbreiding van de stroomcapaciteit en het feit dat nog meer vertraging in het besluitvormingsproces leidt tot onaanvaardbaar uitstel in de oplevering van het hoogspanningsstation. Wij zijn blij met de extra dialoogrondes die nu zijn gehouden en de ruimte die tijdens de bijeenkomsten is genomen om enerzijds de onvrede te uiten over het gelopen proces en anderzijds inhoudelijk de dialoog te voeren.

Wij zijn het niet eens met de kijk van de omgeving op de mogelijke stationslocaties en het eventueel blokkeren ervan. Een dialoog wordt gevoerd met de hele groep omwonenden van het gebied waarbij alle ingebrachte informatie gelijkwaardig wordt behandeld. Dit betekent dat de noordelijke locaties sowieso in het vervolgonderzoek zouden zijn meegenomen. Verder zijn er in voorstudies zoveel mogelijkheden van locaties bekeken dat wij het zeer onwaarschijnlijk achten dat er meer locatiemogelijkheden zouden zijn. Wat deze dialoogronden wel hebben gerepareerd is dat de noordelijke buurtschappen hun visie hebben kunnen geven op de locaties. Wij merken tevens op dat doordat de dialoogronden met noordelijke buurtschappen veel later hebben plaatsgevonden, zij een enorme kennisvoorsprong hadden op de groep die tussen maart en juni 2021 hebben deelgenomen aan de werkateliers. Hierdoor konden zij veel doelgerichtere inbreng leveren en zich baseren op het raadsvoorstel en de hierbij horende scoretabellen. Onze ervaring van de dialoogavonden is dat de deelnemers zeer goed ingelezen waren in het projectboek en inhoudelijk goed in het onderwerp zaten. Dit heeft zeker doorgewerkt in het uiteindelijke omgevingsbeeld. Hieruit blijkt dat ze uiteindelijk volwaardig bij het omgevingsproces zijn betrokken.

Ad 3) Bezorging van brieven in het gebied van de noordelijke buurtschappen
Uit de groep van bewoners in het buitengebied en de hierin liggende buurtschappen, kregen we signalen dat brieven of niet of ruim na de verzenddatum zijn ontvangen. Aanvankelijk ging dit om een enkel signaal waarna de brief per email alsnog aan de melder werd verzonden. Uit de gevoerde gesprekken met de noordelijke buurtschappen bleek echter dat het structureel is. De informatiebrief is vervolgens gemaild aan een contactpersoon binnen de bewonersgroep die hem op zijn buurt weer heeft doorgestuurd aan de hem bekende emailadressen binnen de groep. Dit is een tijdelijke werkwijze en geen oplossing voor het probleem. De vertraagde bezorging heeft tot veel onvrede bij de bewoners geleid. Het spijt ons dat de bezorging van de brieven zo moeilijk verloopt. Wij bieden hiervoor dan ook onze excuses aan.

<u>De uitkomsten van het extra onderzoek naar locatie 4b</u>
23 februari hebben wij u de haalbaarheidsstudie aangeboden van Wittenveen & Bos naar locatie BOZ-4b. Hierin hebben zij een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar een verschoven versie van locatie 4 die tijdens de beeldvorming van 11 januari door een inspreker is ingebracht. Al snel werd duidelijk dat de door de inspreker ingetekende locatie en nieuwe windmolenposities niet overeenkwamen met de werkelijkheid. Ook lag de locatie zeer nabij eerder onderzochte locaties die om valide redenen niet haalbaar zijn bevonden. TenneT heeft in een schrijven hun visie op BOZ-4b gegeven en niet haalbaar geacht. U heeft aangegeven dat u graag een onafhankelijk onderzoek naar BOZ-4b wilde, met als uitgangspunt hoe het op deze locatie wel zou kunnen.

Witteveen en Bos heeft daarop gezocht naar een reële positionering van BOZ-4b. Zij hebben deze alleen kunnen vinden als zij afweken van de uitgangspunten zoals die bij het projectboek zijn gehanteerd. Concreet hebben zij de geluidscirkels met een straal van 500 meter rondom woningen waarbinnen bij voorkeur geen station mag worden geplaatst, teruggebracht tot een straal van 300 meter. Alleen dan werd er genoeg “ruimte” vrijgespeeld voor de benodigde 12 hectare grote rechthoek van het station. Witteveen en Bos constateert vervolgens dat deze rechthoek

boven op een uitloper van het Lange Water ligt. Dit gebied is aangemerkt is als Natuurnetwerk Nederland en door de provincie Noord Brabant overgenomen als Natuurnetwerk Brabant (NNB). Deze positionering veroorzaakt volgens Witteveen en Bos een enorm vergunbaarheidsrisico. Wij hebben navraag gedaan bij de provincie of deze positionering binnen het NNB problemen oplevert voor de vergunbaarheid. Zij geven aan dat er andere alternatieven zijn die niet binnen het NNB liggen. Hierdoor is herbegrenzen van NNB en/of compensatie niet aan de orde omdat dit in strijd is met de regels van de omgevingsverordening. Zij zijn dan ook niet voornemens om medewerking aan een positionering op 4b te geven.

Ten zuiden van locatie 4b ligt Windpark Halsteren. De huidige windmolens zijn nog lang niet aan het einde van hun levensduur. Hier zal in het kader van de haalbaarheid van het station rekening mee moeten worden gehouden. Witteveen en Bos concludeert dat de locatie binnen de 245 meterzone ligt, die rondom de bestaande windmolens wordt aangehouden. TenneT heeft als uitgangspunt dat zij geen hoogspanningsstation binnen deze veiligheidszone realiseren.

Witteveen en Bos stelt als eindconclusie dat de geoptimaliseerde locatie 4b geen reëel alternatief is. Het kiezen voor locatie 4b heeft een enorm hoog vergunningsrisico. Dit risico is in de ogen van Witteveen en Bos niet verdedigbaar omdat er betere alternatieven voorhanden zijn. Voorgaande is een samenvatting van het totale onderzoek. Wij verwijzen voor alle details naar het onderzoek zoals wij dat op 23 februari aan u hebben aangeboden.

<u>Doorwerking in het nieuwe raadsvoorstel</u>
Alle nieuwe informatie is bekeken en beoordeeld. Dit is onder andere de inbreng van de extra dialoogronden maar ook inbreng over eigen score tabellen met motivatie die wij van zowel de noordelijke als de zuidelijke bewonersgroepen hebben ontvangen. Hierdoor zijn nieuwe inzichten ontstaan die aanleiding hebben gegeven tot het aanpassen van het ruimtelijk afwegingskader. Het ruimtelijk afwegingskader is inhoudelijk, in de methodiek en op scoreniveau, aangepast. Inhoudelijk is het onderdeel recreatie aan het kader toegevoegd. Recreatie was als aspect ook al aan de orde gekomen tijdens de eerder gehouden werkateliers maar is bij de totstandkoming van het toenmalige raadsvoorstel niet als relevant beoordeeld. De nieuw gehouden dialoogronden en ingekomen reacties van de diverse bewonersgroepen hebben hier nieuw inzicht in verschaft.

In de oude scoringsmethodiek droegen de resultaten uit het omgevingsbeeld direct bij aan de score op een onderdeel uit het ruimtelijk afwegingskader. Ze werden erbij opgeteld als het ware. Doordat de extra omgevingsdialoog in februari 2022 met noordelijke buurtschappen veel later hebben plaatsgevonden, hadden zij een enorme kennisvoorsprong op de groep die tussen maart en juni 2021 hadden deelgenomen aan de werkateliers. Hierdoor konden zij veel doelgerichtere inbreng leveren en zich baseren op het raadsvoorstel en de hierbij horende scoretabellen. Het geactualiseerde omgevingsbeeld laat daarom een vertekend beeld zien en leent zich niet meer voor deze methodiek. Dit is de reden dat het omgevingsbeeld is geobjectiveerd. Er is gekeken of genoemde punten die in het omgevingsbeeld naar voren komen in het kader van ‘een goede ruimtelijke ordening’ en ‘het algemeen belang’ moeten bijdragen aan de scores. De uitkomsten van de omgevingsdialoog werken daarom alleen door in de scores van het ruimtelijk afwegingskader als dit objectief te verantwoorden is.

Eén van de onderdelen waar het omgevingsbeeld doorwerkt in de scores is op het aspect landschap. In de dialoog werd gewezen op het feit dat meer masten meer impact hebben. Dit speelde in het oude scoreverloop geen rol en scoorden de locaties met meer masten dan het minimaal benodigde aantal, gelijk. Als gevolg van de doorwerking scoort BOZ-1, met elf masten negatiever dan BOZ-2, met zeven masten. Er heeft ook doorwerking plaatsgevonden op het onderdeel geluid, alleen niet overeenkomstig de inbreng van de noordelijke buurtschappen. Zij benadrukken dat zij in hun beleving door de open en stille polder, relatief gezien meer overlast gaan ervaren dan de bewoners van de zuidelijke locaties omdat daar tevens industrie is gelegen. Naar aanleiding van het aangepaste omgevingsbeeld is het onderdeel geluid tegen het licht gehouden. Hierbij bleek dat de hoeveelheid woningen binnen een straal van 500 meter een goede indicatie is van de impact van het aspect geluid ongeacht de omgeving. Deze richtafstand komt voort uit milieunormen. Aan de hand van een scoremodel waarbij meer woningen een negatievere score oplevert dan minder woningen zijn de scores aangepast. Locaties BOZ-1 en 2 hebben geen woningen in de zone zodat hier de score niet is veranderd. Bij de andere locaties is dit

wel het geval. Het nieuwe onderdeel recreatie heeft ook scores ontvangen. Deze zijn mede gebaseerd op de input van de dialoogronden, het omgevingsbeeld en de ingebrachte reacties van de noordelijke en zuidelijke bewonersgroepen.

Zaken die in de oude afweging nog wel een rol speelden maar na de objectivering niet meer zijn meegenomen, zijn de aspecten: locatie aangedragen tijdens de werkateliers en de aangeboden petities. Het eerste aspect is komen te vervallen in het aangepaste omgevingsbeeld als positief punt omdat destijds de noordelijke buurtschappen niet (volwaardig) deelnamen aan de werkateliers. Ten aanzien van het tweede punt zijn tegen alle zoeklocaties nu petities ontvangen. Dit is daarom geen onderscheidende factor meer. Inhoudelijk zijn de petities en overige ingekomen reacties betrokken bij het voorstel maar puur het feit dat er een petitie is ingediend, mag in een objectieve ruimtelijke afweging geen rol spelen. Ook de nabijheid van locatie 5 bij de industrie weegt niet meer mee in de score. Dit punt uit het omgevingsbeeld is objectief gezien niet te verantwoorden. De bosrand scheidt landschappelijk gezien beide ruimtelijke elementen van elkaar. Verder is nabije ligging van een hoogspanningsstation bij industrie uit technisch oogpunt niet noodzakelijk.

De belangrijkste aanpassing in de methodiek is de toepassing van wegingsfactoren. Zoals hiervoor al aangegeven leunde de oude methodiek te sterk op het omgevingsbeeld voor de weging van de verschillende onderdelen. Daarom is gekeken hoe na de objectivering van het omgevingsbeeld, de verschillende onderdelen toch gewogen konden worden. Een veelgebruikte techniek hiervoor is het toepassing van wegingsfactoren. Gebleken is dat juist met wegingsfactoren aangegeven kan worden welke onderdelen meer of minder van belang zijn in het keuzeproces voor een locatie. Daarom is besloten om wegingsfactoren toe te passen. Meer achtergronden hierover leest u in het Ruimtelijk afwegingskader (Bijlage PM bij het raadsvoorstel)

Uiteindelijk heeft het voorgaande geleid tot een aangepast ruimtelijk afwegingskader met als gevolg de nieuwe voorkeurslocatie als best scorende alternatief: BOZ-2.

<u>De bijlagen bij het raadsvoorstel</u>
De bijlagen bij raadsvoorstel RVB21-0091 worden als volgt vervangen door de nieuwe van RVB22-0017.

RVB21-0091		**RVB22-0017**	
Bijlage nr.	**Omschrijving**	**Bijlage nr.**	**Omschrijving**
1	Zoekgebied met zoeklocaties	1	Niet veranderd
2	Verspreidingsgebied brieven TenneT en Gemeente Bergen op Zoom	2	Niet veranderd
3	Projectboek:	3	Niet veranderd
	- Deel 1: Introductie en toelichting - omgevingsproces		Niet veranderd
	- Deel 2: Locatie- en haalbaarheidsstudies		Niet veranderd
	- Deel 3: Bijlagenboek		Niet veranderd
	- Deel 4: Addendum projectboek: Ster van Lepelstraat		Niet veranderd
4	Notitie: voorkeurslocatie zoekgebied Bergen op Zoom	4	Ruimtelijk afwegingskader - voorkeurslocatie hoogspanningsstation Halsteren
5	Notitie: voorkeurstracé	5	Notitie: voorkeurstracé BOZ-2 - SD-1
		6	Aangepaste omgevingsbeeld
		7	Aanvulling op bijlage B projectboek
6	Brief Gemeente Tholen - I21-112513	8	Niet veranderd
7	Scoringstabellen ruimtelijk afwegingskader:	9	Ruimtelijk afwegingskader - scoringstabellen
	- 01 - onderscheidende factoren		
	- 02 - voor omgevingsbeeld		
	- 03 – na omgevingsbeeld		
8	Brief TenneT aan college inzake urgentie - I21-124230	10	Niet veranderd
		11	Definitieve inbreng Kladde – motivatie en scoretabel
		12	Inbreng Bewonersgroep Auvergnepolder en bewonersgroep Beijmoersepolder/Kannewielseweg

Tot slot

Wij realiseren ons dat het hier om een enorme opgave gaat in het buitengebied. In het belang van de verduurzaming en de energietransitie, die een grote electrificatie tot gevolg heeft, is het voorliggend raadsvoorstel tot stand gekomen.

Tot slot willen we onze waardering uitspreken voor iedereen die heeft deelgenomen aan dit proces. Zowel omwonenden, de betrokken ambtenaren maar ook TenneT, hebben veel tijd en energie in het dossier gestoken om het voorstel aan u aan te bieden. Ook de samenwerking tussen raad en college, waarbij u eensgezind optrad en we gezamenlijk optrokken, zien we als voorbeeld voor de toekomst.

Met vriendelijke groet,

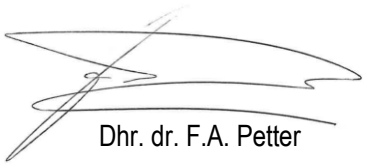
het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

secretaris,

Dhr. mr. drs. ing. M. van Vliet

burgemeester,

Dhr. dr. F.A. Petter